Neljapäev, 16. september 2021

P9_TA(2021)0388

Soolise vägivalla määratlemine ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 nimetatava uue kuriteoliigina

Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile seoses soolise vägivalla määratlemisega ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 nimetatava uue kuriteoliigina (2021/2035(INL))

(2022/C 117/09)

Euroopa Parlament

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 3,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 8, 10 ja 19, artikli 83 lõiget 1 ja artiklit 225,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikleid 1–4, 6–8, 10–12, 21, 23–26, 47 ja 49,

— võttes arvesse naistevastase ja perevägivalla vastu võitlemise eksperdirühma seirearuandeid riikide kohta,

— võttes arvesse komisjoni 5. märtsi 2020. aasta teatist „Võrdõiguslik liit: soolise võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“,

— võttes arvesse komisjoni 24. juuni 2020. aasta teatist „Ohvrite õigusi käsitlev ELi strateegia (2020–2025)“,

— võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslikkuse liit: LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“,

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 25. novembri 2020. aasta ühisteatist „ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmas tegevuskava (GAP III) – ambitsioonikas tegevuskava soolise võrdõiguslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamiseks ELi välistegevuses“,

— võttes arvesse komisjoni 24. märtsi 2021. aasta teatist „ELi lapse õiguste strateegia“,

— võttes arvesse komisjoni 14. aprilli 2021. aasta teatist „Inimkaubanduse vastu võitlemise ELi strateegia 2021–2025“,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiivi 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK ([1]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/99/EL Euroopa lähenemiskeelu kohta ([2]),

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiivi 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK ([3]),

([1]) ELT L 101, 15.4.2011, lk 1.
([2]) ELT L 338, 21.12.2011, lk 2.
([3]) ELT L 315, 14.11.2012, lk 57.

— võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärki nr 5 „Sooline võrdõiguslikkus“,

— võttes arvesse naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee 3. augusti 2015. aasta üldist soovitust nr 33 naiste õiguskaitse kättesaadavuse kohta,

— võttes arvesse naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee üldist soovitust nr 35, millega ajakohastati 14. juuli 2017. aasta üldist soovitust nr 19 naistevastase soolise vägivalla kohta,

— võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2014. aastal avaldatud uuringut „Naistevastane vägivald: kogu ELi hõlmav uuring“,

— võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2021. aastal avaldatud raportit „Crime, safety and victims“ (kuritegevus, turvalisus ja ohvrite õigused),

— võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni,

— võttes arvesse 15. septembril 1995. aastal neljandal naiste maailmakonverentsil vastu võetud Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nendest tulenevaid dokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärkudel „Peking + 5“ (2000), „Peking + 10“ (2005), „Peking + 15“ (2010) ja „Peking + 20“ (2015),

— võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi sõnastikku,

— võttes arvesse 15.–26. märtsil 2021 toimunud ÜRO naiste staatuse komisjoni 65. istungjärgu kokkulepitud järeldusi,

— võttes arvesse inimõiguste valdkonda ja eelkõige naiste õigusi käsitlevate ÜRO õigusaktide sätteid ning teisi naistevastast vägivalda käsitlevaid ÜRO dokumente, sealhulgas ÜRO 20. detsembri 1993. aasta deklaratsiooni naistevastase vägivalla kaotamise kohta,

— võttes arvesse oma 5. aprilli 2011. aasta resolutsiooni naistevastase vägivalla vastu võitlemise ELi uue poliitilise raamistiku prioriteetide ja põhijoonte kohta ([4]),

— võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile naistevastase vägivalla vastase võitluse kohta ([5]),

— võttes arvesse oma 12. septembri 2017. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta ([6]),

— võttes arvesse oma 13. veebruari 2019. aasta resolutsiooni tagasilöökide kohta naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ELis ([7]),

— võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni ELi ühinemise kohta Istanbuli konventsiooniga ja muude meetmete kohta soolise vägivalla vastu võitlemiseks ([8]),

([4]) ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 26.
([5]) ELT C 285, 29.8.2017, lk 2.
([6]) ELT C 337, 20.9.2018, lk 167.
([7]) ELT C 449, 23.12.2020, lk 102.
([8]) ELT C 232, 16.6.2021, lk 48.

Neljapäev, 16. september 2021

— võttes arvesse oma 26. novembri 2020. aasta resolutsiooni abordiõiguse *de facto* keelustamise kohta Poolas ([9]),

— võttes arvesse oma 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni soolise perspektiivi kohta COVID-19 kriisi ajal ja selle järgsel perioodil ([10]),

— võttes arvesse oma 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni Euroopa soolise võrdõiguslikkuse strateegia kohta ([11]),

— võttes arvesse oma 10. veebruari 2021. aasta resolutsiooni direktiivi 2011/36/EL (milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset) rakendamise kohta ([12]),

— võttes arvesse oma 11. veebruari 2021. aasta resolutsiooni naiste õigustega seonduvate eelseisvate probleemide kohta Euroopas rohkem kui 25 aastat pärast Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi vastuvõtmist ([13]),

— võttes arvesse nõukogu 10. detsembri 2018. aasta järeldusi naiste, rahu ja julgeoleku kohta,

— võttes arvesse 2020. aastal avaldatud ÜRO teatist „COVID-19 and Ending Violence Against Women and Girls“ (COVID-19 ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla lõpetamine) ([14]),

— võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooni käsitlevat õiguslikku arvamust, mille Euroopa Liidu Kohtu kohtujurist avaldas 11. märtsil 2021 eesmärgiga vähendada õiguslikku ebakindlust küsimuses, kas ja kuidas liit saab konventsiooni sõlmida ja ratifitseerida ([15]),

— võttes arvesse kodukorra artikleid 47 ja 54,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni ühisarutelusid vastavalt kodukorra artiklile 58,

— võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raportit (A9-0249/2021),

A. arvestades, et naiste ja meeste võrdõiguslikkus on üks liidu põhiväärtustest, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 2 ja mida tunnustatakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 23; arvestades, et õigus võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele on aluslepingutes ja hartas sätestatud põhiõigus; arvestades, et naiste ja tütarlaste vastu suunatud meestepoolse vägivalla lõpetamine on naiste ja meeste tõelise võrdsuse saavutamise eeltingimus;

B. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 8 on sätestatud, et liidu eesmärk kõigis oma tegevusvaldkondades on meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine;

C. arvestades, et sooline vägivald nii veebis kui ka mujal ning piisava kaitse puudulik kättesaadavus on soolise diskrimineerimise kõige tõsisem ilming, mis kujutab endast selliste hartas sätestatud põhiõiguste rikkumist nagu õigus inimväärikusele, õigus elule, õigus kehalisele ja vaimsele puutumatusele, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeld, orjapidamise ja sunniviisilise töö keeld, õigus vabadusele ja turvalisusele ning õigus era- ja perekonnaelu austamisele;

D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt võib nõukogu olenevalt kuritegevusealase olukorra kujunemisest võtta vastu otsuse, milles määratakse kindlaks muud eriti ohtlikud piiriülese mõõtmega kuriteoliigid tulenevalt nende kuritegude olemusest või mõjust või erivajadusest võidelda nende vastu ühistel alustel;

([9]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0336.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0024.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0025.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0041.
([13]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0058.
([14]) https://www.unwomen.org/en/digital-library/publications/2020/04/issue-brief-covid-19-and-ending-violence-against-women-and-girls
([15]) https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=238745&doclang=et

E. arvestades, et sellise otsuse vastuvõtmiseks ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kolmanda lõigu alusel peab nõukogu tegema pärast Euroopa Parlamendi nõusoleku saamist ühehäälse otsuse;

F. arvestades, et Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudis (EIGE) ning Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (edaspidi „Istanbuli konventsioon“) määratletakse sooline vägivald vägivallana, mis on suunatud naiste vastu, sest tegemist on naistega, või mis mõjutab naisi ebaproportsionaalselt; arvestades, et naistevastane vägivald tähendab igasuguseid naiste vastu suunatud vägivallategusid, mis põhjustavad või võivad põhjustada naistele füüsilist, seksuaalset, psühholoogilist või majanduslikku kahju või kannatusi, ning see hõlmab selliste tegudega ähvardamist, sunnivahendite tarvitamist või omavolilist vabadusest ilmajätmist, ükskõik kas avalikus sfääris või eraelus;

G. arvestades, et ka LGBTIQ+ kogukonna liikmed on oma soo, sooidentiteedi, sooväljenduse ja sootunnuste tõttu soolise vägivalla ohvrid;

H. arvestades, et sooline vägivald LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastu hõlmab füüsilist ja psühholoogilist vägivalda, sundabielusid, seksuaalset vägivalda, sealhulgas karistamise eesmärgil vägistamist, seksuaalset ahistamist, naiste ja intersooliste inimeste suguelundite moonutamist, trans- ja intersooliste inimeste sundsteriliseerimist, nn aukuritegusid, nn ümberpööramisravi, vaenukõnet nii veebis kui ka mujal, kiusamist ja ahistamist, sotsiaal-majanduslikke raskusi ning perekonna- ja/või leibkonnasisest vägivalda;

I. arvestades, et Istanbuli konventsioonis defineeritakse sugu „sotsiaalselt konstrueeritud rollide, käitumise, tegevuste ja omadustena, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab“, mis tuletab meelde, et paljud naistevastase vägivalla vormid tulenevad naiste ja meeste vahelistest ebavõrdsetest võimusuhetest;

J. arvestades, et väljendiga „kogu nende mitmekesisuses“ soovitakse käesolevas resolutsioonis rõhutada seisukohta, et naised, mehed ja mittebinaarsed inimesed kuuluvad mitmesugustesse kategooriatesse, sealhulgas (kuid mitte ainult) oma rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude seisukohtade, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, -väljenduse või -tunnuste, tervisliku ja perekonnaseisundi, rändaja staatuse või pagulasseisundi alusel; arvestades, et selle väljendiga kinnitatakse kohustust mitte kedagi kõrvale jätta ja saavutada Euroopas kõigi inimeste sooline võrdõiguslikkus; arvestades, et soolist võrdõiguslikkust ei saa ilma valdkonnaülese lähenemisviisita reaalselt edendada;

K. arvestades, et sooline vägivald tuleneb soostereotüüpidest, heteropatriarhaalsetest struktuuridest, võimu ebavõrdsest jaotumisest ning struktuurilisest ja institutsioonilisest ebavõrdsusest; arvestades, et sooline vägivald mõjutab kõiki ühiskonnaelu aspekte;

L. arvestades, et sooline vägivald on suunatud naistele ja tütarlastele kogu nende mitmekesisuses ja LGBTIQ+ kogukonna liikmetele, ajendatuna soovist karistada neid, keda peetakse soolise hierarhia, sooväljenduse ja binaarse soosüsteemi ühiskondlikest normidest üleastujateks; arvestades, et soolise vägivalla eesmärk on soolise ebavõrdsuse kinnistamine, jõustamine või säilitamine ning soonormide ja -stereotüüpide tugevdamine;

M. arvestades, et EIGE määratleb feminitsiidi naiste ja tütarlaste tapmisena nende soo tõttu; arvestades, et feminitsiid võib esineda mitmel kujul, hõlmates näiteks naiste mõrvamist lähisuhtevägivalla tagajärjel, naiste ja tütarlaste tapmist nende soo, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, -väljenduse või -tunnuste tõttu ning naiste ja intersooliste inimeste suguelundite moonutamist ja nn aumõrvu; arvestades, et feminitsiid on naistevastase vägivalla kõikvõimalike liikide seas kõige äärmuslikum ilming ja pika vägivallaahela viimane lüli; arvestades, et paljusid feminitsiidi liike ametlikes andmetes ei arvestata ja need jäävad nähtamatuks;

N. arvestades, et kokkupuutel lähisuhtevägivallaga, olgu see siis füüsiline, seksuaalne või psühholoogiline, on lastele tõsine mõju, ning et väärkohtlemine jätkub tulevaste põlvede jooksul, sest lapsed, kes on oma ema või ühe vanema vastu toime pandud lähisuhtevägivalla tunnistajaks, kogevad seda vägivalda tõenäoliselt hilisemas elus – nii ohvrite kui ka vägivallatsejatena; arvestades, et õigusaktidel, mis kaitsevad lapse väärikust ja tunnustavad vägivallajuhtumite korral last ohvrina, on nii nais- kui ka lapsohvrite kaitsmisel ülioluline roll; arvestades, et hooldusõiguse seadused tuleb kavandada nii, et lähisuhtevägivalla toimepanijatele ei anta hooldusõigusi;

Neljapäev, 16. september 2021

O. arvestades, et sooline vägivald hõlmab mitut liiki vägivalda, kaasa arvatud lähisuhtevägivald ja perevägivald; arvestades, et sarnaselt Istanbuli konventsiooniga määratleb EIGE perevägivalda mis tahes kehalise, seksuaalse, psühholoogilise või majandusliku vägivallana, mis leiab aset perekonnas või kodus, olenemata bioloogilistest või juriidilistest peresidemetest, või endiste või praeguste abikaasade või partnerite vahel, olenemata sellest, kas ründaja elab või on elanud samas elukohas kui ohver;

P. arvestades, et veebis aset leidev sooline vägivald ja seksuaalne ahistamine on oma olemuselt piiriülesed; arvestades, et kübervägivalla kujul esinev vägivald, sealhulgas veebipõhine ahistamine, küberkiusamine, küberahistamine, seksistlik vaenukõne, seksuaalsete kujutiste nõusolekuta avalikustamine, doksimine, identiteedivargus või häkkimine, mõjutab ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi;

Q. arvestades, et naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivald on üks levinumaid naiste õiguste rikkumisi Euroopas; arvestades, et ELi korraldatud uuringud näitavad, et liidus on iga kolmas naine ehk 62 miljonit naist kogenud alates 15. eluaastast füüsilist ja/või seksuaalset vägivalda ning iga teine naine (55 %) on kogenud seksuaalset ahistamist; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) andmetel on kogu maailmas peaaegu kolmandik (27 %) suhtes olnud 15–49-aastastest naistest tunnistanud, et nende lähisuhtes on mingil kujul esinenud füüsilist ja/või seksuaalset vägivalda; arvestades, et WHO andmetel pannakse kogu maailmas 38 % naiste mõrvadest toime lähisuhtepartneri poolt;

R. arvestades, et värskeid, põhjalikke ja võrreldavaid liigendatud andmeid soolise vägivalla kõigi vormide kohta kogu liidus ei ole kogutud; arvestades, et võrreldavate andmete puudumine tuleneb ka sellest, et soolise vägivallaga seotud mõisted on ühtlustamata; arvestades, et soolise vägivalla ja selle algpõhjuste dokumenteerimiseks on vaja põhjalikke ja võrreldavaid liigendatud andmeid; arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet avaldas oma viimase uuringu naistevastase vägivalla kohta 2014. aastal, ning arvestades, et kõige värskemad andmed ei ole kättesaadavad;

S. arvestades, et sooline vägivald läheb Euroopa ühiskonnale väga kalliks maksma, mõeldes näiteks kaotatud majandustoodangule ja teenuste pakkumisele, sealhulgas tervishoiu-, õigus-, sotsiaal- ja eriteenustele; arvestades, et kõige kallimat hinda maksavad siiski soolise vägivalla ohvrid, kes peavad selliste traumaatiliste kogemuste emotsionaalseid arme endaga igavesti kaasas kandma; arvestades, et liit peaks oma tegevuses lähtuma soolise vägivalla ohvrite heaolust;

T. arvestades, et COVID-19 kriisi mõjul kasvas sooline vägivald, eelkõige lähisuhtevägivald, sealhulgas füüsiline ja psühholoogiline vägivald, sunniviisiline kontroll ja veebivägivald järsult; arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni Euroopa liikmesriikide andmetel on lähisuhtevägivalla ohvriks langenud naiste hädaabikõnede arv kasvanud 60 %; arvestades, et liikumispiirangud muudavad lähisuhtevägivalla ohvrite jaoks abi otsimise keerulisemaks, kuna nad on sageli määratud koos oma väärkohtlejatega kodus viibima ja nende juurdepääs tugiteenustele on piiratud ning ebapiisavad tugistruktuurid ja vahendid võivad veelgi süvendada juba tekkinud nn varipandeemiat;

U. arvestades, et soolise vägivalla ennetamisel on haridusel keskne roll, kuna see võimaldab vaidlustada seda nähtust ajendavaid negatiivseid sotsiaalseid norme ja annab noortele võimaluse selliseid tegusid ära tunda, lahendada ja ennetada;

V. arvestades, et soolisest vägivallast antakse liidus endiselt vähe teada; arvestades, et kaks kolmandikku ohvritest ametivõime soolisest vägivallast ei teavita ([16]);

W. arvestades, et EIGE andmetel nimetatakse teisest ohvristamist ehk taasohvristamist olukorraks, kus ohver kannab täiendavat kahju mitte kuriteo otsese tagajärje tõttu, vaid seetõttu, kuidas institutsioonid ja teised isikud ohvriga suhtlevad; arvestades, et EIGE andmetel võib teisest ohvristamist põhjustada näiteks ohvri korduv kokkuviimine kurjategijaga, samade asjaolude korduv üleküsimine, ebasobiv keelekasutus või kõigi ohvritega kokkupuutuvate isikute tundetud kommentaarid;

([16]) https://www.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/facts-and-figures

X. arvestades, et soolist vägivalda võivad toime panna jõupositsioonil olevad isikud, kui nad on kinnipidamiskohtades, nagu vanglad, psühhiaatriahaiglad, kinnipidamiskeskused, hoolekandeasutused ja põgenikelaagrid; arvestades, et soolist vägivalda võivad põhjustada ka ülerahvastatus, suur stress ja privaatsuse puudumine; arvestades, et kui õpetada politseiametnikele pehmeid oskusi, mis võimaldaksid tähelepanelikult kuulata, mõista ja austada kõiki soolist vägivalda kogenud naisi, võib politsei aidata lahendada alateatamise ja taasohvristamise probleemi ning luua soolisest vägivallast pääsenutele turvalisema keskkonna;

Y. arvestades, et taskukohase ja turvalise juurdepääsu tagamine sõltumatule kohtusüsteemile on hädavajalik turvalisema keskkonna loomiseks kõigile soolise vägivalla ohvritele; arvestades, et soolise vägivallaga tõhusaks võitlemiseks on vaja luua koolitusprogramme asjassepuutuvatele spetsialistidele (sotsiaaltöötajad, tervishoiuteenuste osutajad, õiguskaitseametnikud, kohtusüsteemi töötajad jne), et nad oskaksid soolist vägivalda tuvastada, sellega tegeleda ja sellele reageerida;

Z. arvestades, et naistevastase vägivalla, eriti seksuaalvägivalla, sealhulgas vägistamise ja seksuaalse väärkohtlemise toimepanijate süüdimõistmise määr on kõigis liikmesriikides lubamatult madal, mis näitab, et õiguskaitseorganite töös on soolise vägivalla käsitlemisel süstemaatilisi puudusi, ja arvestades, et see omakorda põhjustab laialdast karistamatuse õhkkonda ning takistab tõsiselt soolise võrdõiguslikkuse saavutamist ja soolise vägivalla vastu võitlemist;

AA. arvestades, et seksuaalne vägivald on üks lüli soolise diskrimineerimise ja vägivalla ahelast, mis on tihedalt seotud püsiva ebavõrdsuse ja ulatuslikumate rünnakutega soolise võrdõiguslikkuse ning naiste ja tütarlaste inimõiguste vastu;

AB. arvestades, et Istanbuli konventsioon on kõige laiapõhjalisem vahend Euroopas naiste ja tütarlaste vastu suunatud meeste vägivalla, samuti perevägivalla vastu võitlemiseks; arvestades, et Istanbuli konventsiooniga luuakse põhjalik juriidiliste ja poliitiliste meetmete raamistik sellise vägivalla ennetamiseks, ohvrite toetamiseks ja süüdlaste karistamiseks;

AC. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse vastased desinformatsiooni levitamise kampaaniad toovad kahju ka naistevastase vägivalla kaotamise püüdlustele, mis on seoses Istanbuli konventsiooniga tajutav ning mis toob kaasa avalikkuse vastuseisu ja kahetsusväärsed poliitilised otsused mõnes liikmesriigis;

AD. arvestades, et Istanbuli konventsioonile on alla kirjutanud kõik liikmesriigid ja selle on ratifitseerinud 21 liikmesriiki; arvestades, et Bulgaaria, Tšehhi, Ungari, Läti, Leedu ja Slovakkia ei ole veel Istanbuli konventsiooni ratifitseerinud; arvestades, et Poola teatas kavatsusest Istanbuli konventsioonist välja astuda; arvestades, et Türgi väljaastumine Istanbuli konventsioonist loob halva pretsedendi; arvestades, et liit ei ole Istanbuli konventsiooni veel ratifitseerinud;

AE. arvestades, et naiste õiguste rikkumised on oma olemuselt rahvusvahelised, üleeuroopalised ja piiriülesed; arvestades, et Euroopa naised ja tütarlapsed ning teised soolise vägivalla ohvrid ei saa kogu liidu piires vägivalla eest samal tasemel kaitset, sest liikmesriikide õigusraamistikud ning kaitse- ja ennetusmehhanismid on erinevad;

AF. arvestades, et naiste- ja tütarlastevastase vägivalla ning muude soolise vägivalla vormide tõkestamisele suunatud liidu tegevus eeldab, et komisjon tegutseb korraga mitmel rindel, nii seadusandlikul kui ka muul viisil, tehes näiteks ettepaneku tunnistada sooline vägivald ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastavaks kuriteoliigiks ja esitades ühtlasi seda sama artiklit õigusliku alusena kasutades soolist vägivalda käsitleva direktiivi ettepaneku;

AG. arvestades, et soolise vägivalla vastu võitlemine on liidu soolise võrdõiguslikkuse strateegia ja liidu välistegevuse peamine prioriteet; arvestades, et 2021. aasta tööprogrammis teatas komisjon uuest seadusandlikust ettepanekust soolise vägivalla ennetamiseks ja tõkestamiseks, tuginedes ELi toimimise lepingu artiklitele 82, 83 ja 84, ning konkreetsest ettepanekust laiendada ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 teises lõigus sätestatud eriti ohtlike piiriülese mõõtmega kuritegude loetelu nii, et see hõlmaks kõiki vaenukuritegude ja vaenukõne vorme; arvestades, et soolise vägivalla vastane võitlus kuulub komisjoni presidendi prioriteetide hulka ([17]);

([17]) https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf

Neljapäev, 16. september 2021

Soolise vägivalla põhjused ja mõju ning terviklik meetod selle vältimiseks

1. mõistab hukka igasuguse vägivalla naiste ja tütarlaste vastu kogu nende mitmekesisuses ja muud soolise vägivalla vormid, nagu LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastane vägivald soo, sooidentiteedi, -väljenduse või -tunnuste alusel, mille all mõistetakse erinevaid veebis ja mujal toime pandavaid vägivallaakte, mis põhjustavad või võivad põhjustada füüsilist, seksuaalset, psühholoogilist või majanduslikku kahju või kannatusi;

2. rõhutab, et COVID-19 pandeemia ajal kehtestatud liikumispiirangute ja sotsiaalse distantseerumise meetmete tõttu on kogu liidus murettekitavalt sagenenud naiste ja tütarlaste vastu suunatud sooline vägivald, sealhulgas lähisuhtevägivald, füüsiline, seksuaalne, majanduslik ja psühholoogiline vägivald, sunniviisiline kontroll ja kübervägivald, mille tõttu on tekkinud pakiline vajadus pakkuda ohvritele tugiteenuseid;

3. rõhutab, et naistevastase vägivalla käsitlemisel peab mõiste „naised“ hõlmama ka alla 18-aastaseid tütarlapsi;

4. mõistab hukka feminitsiidi kui naiste- ja tütarlastevastase soolise vägivalla kõige äärmuslikuma vormi; rõhutab, et feminitsiid on väga raske inimõiguste rikkumine ja et liidu tasandil tuleks välja töötada kava vägivalla vältimiseks ja tõkestamiseks, ohuolukordade tuvastamiseks ning ohvrite toetamiseks ja kaitsmiseks;

5. rõhutab, et naistevastane vägivald ja muud soolise vägivalla vormid on ikka veel maha vaikitud teema ning võimu ja ressursside ajalooliselt ebavõrdse jaotumise pikaajaliselt väljenduv tulemus, mis on viinud meessoo domineerimiseni naissoo üle ja naiste diskrimineerimiseni meeste poolt, samuti LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastu suunatud vägivallani, mis avaldab sügavat mõju ohvritele, nende perekondadele ja kogukonnale;

6. tunneb heameelt liikumise #MeToo üle, mis on andnud hääle naistele, kes toovad saladuskatte alt välja seksuaalse ahistamise ja seksuaalse vägivalla igas vanuses naiste vastu kogu nende mitmekesisuses, igal tegevusalal ja mis tahes kohas; mõistab hukka asjaolu, et mõnes riigis esitatakse seksuaalse ahistamise ja seksuaalse vägivalla ohvritele üha sagedamini süüdistusi ja neid mõistetakse isegi süüdi laimamise eest, kuigi see avaldab heidutavat mõju, soodustab taasohvristamist ja vaigistab naisi, kes julgevad enda eest seista;

7. tunnistab, et edusammud võrdõiguslikkuse suunas on toimunud tänu feministide raskele võitlusele naiste ja tütarlaste ülemaailmse rõhumise vastu;

8. rõhutab, et seda olukorda süvendab sotsiaalne ja majanduslik ebavõrdsus ning saadaoleva rahastuse järsk vähenemine, eriti kriisiajal, mis tõi kaasa palga- ja pensionilõhed, ebakindla töö feminiseerumise ja naiste ebakindlamad elutingimused; rõhutab, et selline ebavõrdsus ja võimu tasakaalustamatus on läbivalt ja üldiselt iseloomulik kogu liidu territooriumile ja see ei piirdu ainult konkreetsete liikmesriikidega;

9. rõhutab, et patriarhaalsetel stereotüüpidel põhinevad jäigad soonormid soodustavad naiste, sealhulgas lesbide, biseksuaalsete, trans- ja intersooliste naiste diskrimineerimist ja allutamist, suurendavad soolise vägivalla ohvriks langemise võimalust igaühel, kes neile normidele ei vasta, ning muudavad homoseksuaalsete, biseksuaalsete ja intersooliste meeste kogetava vägivalla nähtamatumaks;

10. rõhutab, kui oluline on käsitleda ja edendada hariduse kaudu meeste ja naiste, poiste ja tütarlaste võrdset staatust ja võimuvahekordi ning kaotada eelarvamused ja soostereotüübid, mis viivad kahjulike sotsiaalsete soonormideni; peab kahetsusväärseks selliste vägivallajuhtumite sagedust, mis on suunatud naiste vastu kogu nende mitmekesisuses, sealhulgas lesbide, biseksuaalsete ja transsooliste naiste ning transsooliste, intersooliste ja mittebinaarsete inimeste vastu;

11. juhib tähelepanu ulatuslikule psühholoogilisele mõjule, mida sooline vägivald ohvritele avaldab, sealhulgas stress, turvatunde puudumine või enese haavatavana tundmine, keskendumisraskused, ärevus, paanikahood, sotsiaalne eraldatus, madal enesehinnang, depressioon, traumajärgne stressihäire, usalduse ja kontrollitunde puudumine, hirm või isegi enesetapumõtted; rõhutab, kui oluline on pakkuda selliste kuritegude ohvritele vaimse tervise teenuseid, mida sageli osutavad ka valitsusvälised organisatsioonid ja kodanikuühiskonna osalejad;

12. tuletab meelde, et soolisel vägivallal on ka sotsiaalne, majanduslik ja demokraatlik mõju, näiteks raskused töökoha leidmisel, avalikust elust eemaldumine ning materiaalsete või rahaliste vahendite puudus, mis kinnistab naiste ebasoodsat olukorda; rõhutab, et soolist vägivalda kasutatakse naiste sunnivahendina, mis takistab soolist võrdõiguslikkust, sotsiaalset liikuvust, majandusliku mõjuvõimu saavutamist ja liidu kodaniku õiguste kasutamist, sealhulgas täielikku kodanikuosalust ja oma elu üle vägivallavabalt otsustamist;

13. juhib tähelepanu kahjulikule majanduslikule mõjule, mida sooline vägivald ja sellest tulenevad vaimse tervise probleemid võivad ohvritele avaldada ning mis puudutab nende suutlikkust leida tööd ja õigusabikuludest tekkivat rahalist koormust, ning märgib, et soolise vägivalla hinnanguline ühiskondlik kulu aastas (290 miljardit eurot) (küberkiusamise ja -ahistamise puhul 49 kuni 89,3 miljardit eurot) ületab ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 teises lõigus loetletud eriti ohtlike kuritegude hinnangulisi aastakulusid ([18]);

14. rõhutab, et Istanbuli konventsioon on endiselt rahvusvaheline standard ja peamine vahend soolise vägivalla kaotamiseks tervikliku ja koordineeritud meetodiga, mis seab kesksele kohale ohvrite õigused ja käsitleb neid teemasid paljudest erinevatest vaatenurkadest; kordab oma üleskutset viia Istanbuli konventsiooni ratifitseerimine lõpule laialdase ühinemise alusel ning rõhutab, et on oluline, et konventsioon ratifitseeritakse Bulgaarias, Tšehhis, Ungaris, Lätis, Leedus ja Slovakkias; täheldab murelikult, et mõnes liikmesriigis on tehtud katset levitada Istanbuli konventsiooni kohta desinformatsiooni, näiteks eitades soolise vägivalla olemasolu; peab kahetsusväärseks, et selline desinformatsioon kogub Euroopas kandepinda ja raskendab seeläbi naiste õiguste kaitsmist;

15. juhib tähelepanu sellele, et Istanbuli konventsiooni tuleks mõista miinimumstandardina soolise vägivalla kaotamisel ja liit peaks selleks võtma veelgi otsustavamaid ja tõhusamaid seadusandlikke meetmeid; tuletab meelde, et sellised uued seadusandlikud meetmed peaksid igal juhul olema kooskõlas Istanbuli konventsioonis sätestatud õiguste ja kohustustega ning täiendama selle ratifitseerimist; kutsub liikmesriike üles võtma arvesse naistevastase ja perevägivalla vastu võitlemise eksperdirühma soovitusi ning parandama oma siseriiklikke õigusakte ja viima need paremini kooskõlla Istanbuli konventsiooni sätetega, et tagada nõuetekohane rakendamine ja jõustamine;

16. peab kahetsusväärseks, et soolise vägivalla vastast võitlust takistavad naiste ja tütarlaste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse vastu suunatud rünnakud; mõistab hukka soolise võrdõiguslikkuse vastase ja feminismivastase liikumise tegevuse Euroopas ja kogu maailmas, kuna sellega rünnatakse süstemaatiliselt naiste ja LGBTIQ+ õigusi, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivõigusi, ning püütakse tagasi pöörata neid kaitsvaid kehtivaid seadusi, seades ohtu inimõiguste austamise ja õigusriigi põhimõtted; mõistab hukka igasuguse desinformatsiooni, mida levitatakse tahtlikult Istanbuli konventsiooni ning muude vahendite ja algatuste kohta, mille eesmärk on võidelda liidus naistevastase vägivalla vastu, kuna see takistab naiste kaitsmist vägivalla eest; palub komisjonil kindlalt tagada, et liidu rahalist toetust saavad kodanikuühiskonna organisatsioonid ei soodustaks soolist diskrimineerimist;

17. kutsub komisjoni üles suurendama ja kindlustama naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla ning muu soolise vägivalla ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks kodanike, võrdõiguslikkuse, õiguste ja väärtuste programmile eraldatud pikaajalist rahastamist, sealhulgas varjupaika pakkuvate organisatsioonide ja teiste selles valdkonnas tegutsevate kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamist; rõhutab võrdlusaluste ja näitajate kasutamise tähtsust edusammude mõõtmisel;

18. rõhutab, et soolise vägivalla juriidilises määratluses ja käsitluses on liikmesriikides olulisi erinevusi; tõdeb, et see pärsib oluliselt liidu seadusandlikku tegevust soolise vägivalla vastu, sealhulgas direktiive 2012/29/EL, 2011/36/EL ja 2011/99/EL;

19. rõhutab ennetusmeetmete tähtsust naiste ja tütarlaste vastase vägivalla vastu võitlemisel; märgib, et vägivallaohu ennetamise ja vähendamise meetmetele tuleb pöörata rohkem tähelepanu kogu kohtusüsteemis, samuti koolides ja tervishoiuasutustes;

20. rõhutab vajadust võtta meetmeid soolise ebavõrdsuse algpõhjuste kõrvaldamiseks, sealhulgas võidelda seksismi ning patriarhaalsete soonormide, stereotüüpide ja väärtuste vastu; peab kahetsusväärseks, et puuduvad teadusuuringud ja teadmised, mis oleks aluseks tõhusale poliitikakujundamisele ja õigusloomele soolise vägivalla ennetamisel; kutsub seetõttu EIGEt ja Eurostati üles tegutsema liidus tütarlaste vastu suunatud vägivalla teadmuskeskusena; rõhutab asjaolu, et meeste vägivald naiste vastu saab alguse poiste vägivallast tütarlaste vastu; on seetõttu seisukohal, et ennetusmeetmeid tuleb võtta juba varases eas; rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus peab olema hariduses kesksel kohal, ning nõuab noortele suunatud ja nendega koos rakendatavaid haridusmeetmeid, sealhulgas eakohast teavet, põhjalikku seksuaalharidust, vägivallatute suhete arendamist, feministlikku enesekaitsekoolitust Istanbuli konventsiooni artikli 12 lõike 6 ja Pekingi tegevusprogrammi

([18]) EPRSi Euroopa lisaväärtuste vahehinnang soolise vägivalla kohta, lk 35.

strateegilise eesmärgi D.1 punkti 125 alapunkti g rakendamise kontekstis ning üldisemaid meetmeid segregatsiooni, soolise ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vastu võitlemiseks;

21. rõhutab, et rünnak naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse vastu on sageli üks tahk demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste olukorra ulatuslikumast halvenemisest, ning kutsub seetõttu komisjoni ja nõukogu üles arvestama naiste ja LGBTIQ+ õiguste rikkumisi ELi lepingu artikli 7 käimasolevate menetluste kontekstis;

22. rõhutab vajadust kogu liitu hõlmavate teadlikkuse suurendamise kampaaniate järele, mis on suunatud liidu nooremate kodanike teavitamisele ja harimisele soolise võrdõiguslikkuse ning veebis ja mujal aset leidva soolise vägivalla mõju kohta, sest see toetaks püüdlust tagada, et naised ja tütarlapsed saaksid elada oma elu vabalt ja turvaliselt kõigis eluvaldkondades;

23. kutsub komisjoni üles tegema koostööd liikmesriikidega, et tagada soolise vägivalla teema tõhus käsitlemine kogu riiklikus õppekavas; tunneb heameelt komisjoni soolise võrdõiguslikkuse strateegias sisalduva ettepaneku üle kogu liitu hõlmava soostereotüüpe käsitleva kampaania kohta ja võetud kohustuse üle harida poisse ja tüdrukuid varasest east alates soolise võrdõiguslikkuse teemal ja toetada vägivallavabade suhete arendamist kui olulist vahendit tõhusaks ennetuseks;

24. rõhutab, et on oluline edendada liikmesriikide koostööd soolise vägivalla küsimuses, sest see võimaldab tulemusliku poliitikaga liikmesriikidel jagada oma kogemusi parimate tavade vahetamise kaudu;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles parandama koostöös Eurostati, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja EIGEga soolise vägivalla kõiki vorme käsitlevate kvaliteetsete liigendatud andmete korrapärast kättesaadavust ja võrreldavust liidu ja riiklikul tasandil ning andmekogumissüsteemide ühtlustamist liikmesriikide vahel; on veendunud, et kvaliteetsed andmed on hädavajalikud selgete ja mõõdetavate eesmärkide saavutamiseks soolise vägivalla kaotamisel; peab kiiduväärseks, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet andis teada kogu liitu hõlmavast uuest uuringust naistevastase vägivalla kõigi vormide levimuse ja dünaamika kohta;

26. rõhutab, et soolisest vägivallast arusaamise suurendamiseks liidus on vaja tagada, et õiguskaitsealase sekkumise tasandil lisataks andmekogumisse vähemalt järgmised kategooriad: a) ohvri sugu; b) kurjategija sugu; c) ohvri ja kurjategija vaheline suhe; d) seksuaalvägivalla esinemine; e) kas vägivald oli sooliselt motiveeritud, ja f) muud valdkonnaülese analüüsi jaoks olulised sotsiaaldemograafilised andmed; rõhutab, et lisaks ülalnimetatud andmetele on vaja ka järgmisi üldisi andmeid: kaebuste arv, väljastatud lähenemiskeeldude arv ja liigid, kaebuste käsitlemisest keeldumise ja nende tagasivõtmise määrad, süüdistuse esitamise ja süüdimõistmise määrad, juhtumite lahendamiseks kulunud aeg, teave kurjategijatele määratud karistuste ja kahju hüvitamise, sealhulgas ohvritele ette nähtud hüvitise kohta, tugitelefonile või naistevastase vägivalla juhtumitega tegelevatele tervishoiu- ja sotsiaalasutustele teatatud juhtumid ja valikuuringud;

Kõigi naistevastase vägivalla vormide vastu võitlemine

27. rõhutab vajadust sihipäraste valdkonnaüleste õigusaktide ja poliitikameetmete järele, et parandada selliste soolise vägivalla ohvrite olukorda, kes kogevad mitmekordset diskrimineerimist sooidentiteedi, -väljenduse või -tunnuste alusel ja muudel alustel, nagu rass, nahavärvus, etniline või sotsiaalne päritolu, geneetilised omadused, keel, usutunnistus või veendumused, poliitilised või muud seisukohad, rahvusvähemusse kuulumine, varaline seisund, sünnipära, puue, vanus, seksuaalne sättumus, tervislik seisund, perekonnaseis, rändaja staatus või pagulasseisund; rõhutab, et poliitikat kujundades ja õigusakte koostades tuleb kehtestada konkreetsed ja mõõdetavad kohustused, seda ka selliste rühmade osas, keda kaitseb diskrimineerimise eest liidu õigus ning Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika;

28. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles soolise vägivalla vastu võitlemisel tagama, et kõigi seadusandlike ja muude algatuste eesmärk on kaotada sooline vägivald kõigis vormides, sealhulgas vägivald, mis on suunatud naiste vastu kogu nende mitmekesisuses ja LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastu sooidentiteedi, -väljenduse ja -tunnuste alusel; tuletab meelde, et parlament on varem tungivalt soovitanud liikmesriikidel võtta vastu seadused ja poliitika, millega keelustatakse nn ümberpööramisravi, naiste ja intersooliste inimeste suguelundite moonutamine ja sundsteriliseerimine;

29. rõhutab, et sooline vägivald on tõsine inimõiguste ja väärikuse rikkumine, mis võib avalduda psühholoogilise, füüsilise, seksuaalse ja majandusliku vägivallana ning hõlmab muu hulgas ka feminitsiidi, lähisuhtevägivalda, seksuaalset ahistamist, kübervägivalda, jälitamist, vägistamist, varajast ja sundabielu, naiste suguelundite moonutamist, nn aukuritegusid, sunniviisilist aborti, sundsteriliseerimist, seksuaalset ekspluateerimist ja inimkaubandust, institutsionaalset, sekundaarset ja asendusvägivalda ning taasohvristamist;

30. tuletab meelde, et inimkaubandus ja seksuaalne ekspluateerimine on naiste ja tütarlaste vastu suunatud soolise vägivalla vorm, ning rõhutab, et on oluline käsitleda inimkaubanduse teemat sootundlikult;

31. mõistab hukka sekundaarse vägivalla nähtused, milleks on soolise vägivalla ohvreid toetavate inimeste vastu suunatud füüsiline või psühholoogiline vägivald, nende karistamine, alandamine ja tagakiusamine; rõhutab, et need teod takistavad soolise vägivalla ennetamist ja tuvastamist ning selle ohvriks langenud naiste toetamist ja taastumist;

32. on sügavalt mures töökohal esineva soolise vägivalla ja ahistamise olemuse, ulatuse ja tõsiduse pärast; tervitab sellega seoses vägivalda ja ahistamist töökohal käsitleva ILO konventsiooni nr 190 hiljutist vastuvõtmist ning kutsub liikmesriike üles seda viivitamata ratifitseerima ja rakendama; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama ka olemasolevat raamistikku vägivalla ja ahistamise keelustamiseks töökohal, samuti ennetusmeetmeid, tõhusat juurdepääsu sootundlikele, ohututele ja tõhusatele kaebuste ja vaidluste lahendamise mehhanismidele, koolitust ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, psühholoogilisi tugiteenuseid ja abinõusid;

33. rõhutab, et kübervägivald, sealhulgas veebipõhine seksuaalne ja psühholoogiline ahistamine, küberkiusamine, küberahistamine, seksuaalsete piltide nõusolekuta avaldamine, seksistlik vaenukõne veebis ja veebipõhise ahistamise uued vormid, näiteks videokõnede kaudu ründamine (*zoom bombing*) või ähvardused veebis, on soolise vägivalla vormid;

34. peab kahetsusväärseks, et kübervägivald mõjutab ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi ning levib üha laiemalt; tuletab meelde, et sooline kübervägivald on lahutamatu osa veebivälisest vägivallast, kuna need on omavahel seotud; rõhutab, et kübervägivald ohustab soolise võrdõiguslikkuse edendamist ja sellel on summutav mõju, mis kahjustab liidu demokraatlikke põhimõtteid; peab kahetsusväärseks, et avalikkusele tuntud naised, näiteks poliitikud, ajakirjanikud, kunstnikud ja aktivistid, on sageli soolise kübervägivalla sihtmärkideks, kuna soovitakse piirata nende osalemist avalikus elus ja otsuste tegemisel;

35. rõhutab, et kübervägivald on piiriülene, kuna kurjategijad kasutavad platvorme või mobiiltelefone, mis on ühendatud või mida majutatakse muus liikmesriigis kui see, kus ohver asub; rõhutab vajadust liidu kooskõlastatud meetmete järele, et töötada välja õigeaegset teavitamist võimaldavad ja kergesti kättesaadavad teavitusvahendid ja tõhusad sisu eemaldamise mehhanismid, teha tõhusat koostööd veebiplatvormide ja liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahel ning võidelda soolise kübervägivalla vastu täielikus kooskõlas põhiõigustega;

36. palub liikmesriikidel ja komisjonil võtta vastu konkreetsed meetmed, kaasa arvatud õiguskaitseametnike asjakohane koolitus, mille abil lõpetada naisi ja tütarlapsi ebaproportsionaalsel määral mõjutav kübervägivald igal kujul, ning pöörata erilist tähelepanu soolise vägivalla suuremale levikule COVID-19 pandeemia ajal;

37. tuletab meelde, et seksuaal- ja reproduktiivõiguste rikkumised, sealhulgas seksuaalvägivald, günekoloogiline ja sünnitusabiga seotud vägivald ning kahjulikud tavad on naiste ja tütarlaste ning transsooliste ja mittebinaarsete inimeste vastu suunatud soolise vägivalla vorm, nagu on osutatud LGBTIQ võrdõiguslikkuse strateegias, ning see takistab soolise võrdõiguslikkuse saavutamist;

38. julgustab komisjoni edendama soolise vägivalla eri vormide ennetamiseks ja tõkestamiseks välja pakutud täiendavate meetmete raames regulaarset heade tavade vahetamist liikmesriikide ja sidusrühmade vahel seksuaal- ja reproduktiivõiguste valdkonnas;

39. rõhutab, et reproduktiivse sunni ning ohutu ja seadusliku abordi võimaldamisest keeldumise näol on samuti tegemist soolise vägivalla vormiga; rõhutab, et Euroopa Inimõiguste Kohus on mitmel korral otsustanud, et piiravate abordiseaduste ja nende puuduliku rakendamisega rikutakse naiste inimõigusi; rõhutab, et tütarlaste ja naiste sõltumatus ning õigus teha oma keha ja elu puudutavaid otsuseid vabalt ja sõltumatult on nende majandusliku sõltumatuse, soolise

võrdõiguslikkuse ja soolise vägivalla kaotamise eeltingimused; mõistab teravalt hukka liidus toimunud rünnakud naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse vastu, eriti tagasilöögid naiste seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele ja ohutu ja seadusliku abordi sisulise keelustamise Poolas;

40. taunib õiguskaitsesüsteemi nähtavaid puudujääke, mille tagajärjeks on naiste ja tütarlaste vastu suunatud soolise vägivalla juhtumite puhul vähene süüdimõistmine ning karistamatus; kutsub kõiki liikmesriike üles muutma oma siseriiklikes õigusaktides seksuaalse vägivalla ja vägistamise määratlust, et need põhineksid nõusoleku puudumisel, nagu on sätestatud Istanbuli konventsioonis;

41. on mures laste seksualiseerimise pärast, eriti tütarlaste seksualiseerimise pärast täiskasvanud meeste poolt; on seisukohal, et laste vastu suunatud seksuaalkuritegusid käsitlevas kriminaalõiguses ette nähtud kaitset tuleb tingimata tõhustada, eriti juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole vaevunud arvesse võtma lapse vanust;

42. rõhutab, et puuetega naistel ja tütarlastel on teistest kaks kuni viis korda suurem tõenäosus langeda eri liiki vägivalla ohvriks; rõhutab, et liit on ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni osalisena kohustatud võtma meetmeid, et tagada puuetega naiste ja tütarlaste kõigi inimõiguste ja põhivabaduste täielik austamine; märgib, et liit peaks selles vallas jõupingutusi suurendama, muu hulgas ratifitseerides Istanbuli konventsiooni;

43. rõhutab, et vähemuste hulka kuuluvaid ning eriti romasid ja mosleminaisi, sealhulgas neid, kes kannavad usukohaseid rõivaid, mõjutab sooline vägivald ebaproportsionaalselt, eriti avalikus ruumis, töökohal ja veebis; rõhutab, et romade ja mosleminaiste vastu suunatud soolise vägivalla korral tuleks rakendada valdkonnaüleseid meetmeid, milles võetakse arvesse soolist diskrimineerimist koos usul ja etnilisel päritolul põhineva diskrimineerimisega;

44. märgib, et komisjon peab leevendama sisserännanud naiste soolise vägivalla eest kaitsmise konkreetset olukorda, eriti lähisuhtevägivalla juhtumite korral, mil ohvri elanikustaatus sõltub kooselust või perekonnaseisust, ning tuletab meelde, et direktiivi 2012/29/EL kohaselt peab kõigile soolise vägivalla ohvritele olema kättesaadav asjakohane kaitse, tugiteenused ja tõhusad õiguskaitsevahendid, sealhulgas õigus saada teavet ja osaleda kriminaalmenetluses, ning et kõiki õigusi, sealhulgas nende riigis elamise õigust, tuleb kohaldada mittediskrimineerivalt;

45. rõhutab, et enamik Euroopas praegu kehtivatest rännet ja pagulasi puudutavatest seadustest ei käsitle sisserändajate ja pagulasnaiste kaitsetust, mistõttu ähvardab neid liikvel olles suurem soolise vägivalla risk, ebaturvalised vastuvõtutingimused, ebapiisavad kaitsemeetmed ja rändajate õiguskaitse kättesaamatus liidus;

46. on seisukohal, et lähisuhtevägivald pole mitte ainult kuritegu vägivalla ohvri vastu, vaid seda tuleks pidada kuriteoks ka vägivalda pealt näinud laste vastu, muu hulgas pikaajalise negatiivse mõju tõttu laste heaolule ja arengule; peab kahetsusväärseks, et sageli väärkoheldakse lähisuhtevägivalla toimepanijate lapsi, sest nende kaudu saab nende ema vastu võimu ja vägivalda kasutada, ning tõdeb, et seda nähtust nimetatakse kaudseks vägivallaks, mis on üks soolise vägivalla vorm;

Kaitse, tugi ja kahju hüvitamine

47. kutsub liikmesriike üles võtma kõik vajalikud meetmed, et saavutada ja tagada toetus ja kahju hüvitamine naistele ja tütarlastele kogu nende mitmekesisuses ning kõikidele soolise vägivalla ohvritele, ning saavutada ja tagada nende kaitse igasuguse vägivalla eest; tuletab meelde, et sellised meetmed peaksid olema asjakohased, õigeaegselt kättesaadavad, terviklikud ja proportsionaalsed kannatatud kahju tõsidusega ning võtma nõuetekohaselt arvesse nende inimeste vajadusi, kes kogevad mitmekordse diskrimineerimise ja vägivalla vorme;

48. kutsub liikmesriike üles järgima Istanbuli konventsiooni, pakkudes naistele kaitsvaid ja toetavaid meetmeid, võttes aluseks sootundliku arusaama naistevastasest ja lähisuhtevägivallast ning keskendudes ohvri inimõigustele ja ohutusele, vältides seeläbi institutsionaalse vägivalla põhjustamist ohvritele seaduste, haldus- või jõustamistavade tõttu, mis ei ole sootundlikud ja/või mis ei tugine piisavatel teadmistel ja asjakohastel protseduuridel ning mis võib põhjustada kurjategijate karistamatust ja taasohvristamist;

49. kutsub liikmesriike üles tagama, et lähisuhtevägivalla korral peetakse ka lapsi soolise vägivalla ohvriteks ning et nende väärikust ja turvalisust peetakse esmatähtsaks; tunneb sellega seoses heameelt seaduste üle, mis kriminaliseerivad lapse kokkupuute lähisuhtevägivallaga; kutsub ka liikmesriike üles tagama, et hooldusõiguse seadused oleksid selle põhimõttega kooskõlas, et mitte anda lähisuhtevägivalda toime pannud vanemale hooldusõigusi;

50. rõhutab liikmesriikide kohustust tagada soolise vägivalla ohvritele piisav toetus ja teenused, mis on kohandatud nende konkreetsetele vajadustele, sealhulgas kriisiolukorras; tuletab sellega seoses meelde, et on oluline toetada sõltumatuid kodanikuühiskonna organisatsioone ja naistele varjupaika pakkuvaid organisatsioone, millel on naiste kaitse tagamiseks vajalik oskusteave;

51. kutsub liikmesriike üles tagama ohvritele juurdepääsu tugiteenustele ja põhiteenustele, sealhulgas seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele, ning seda ka maapiirkondades; toetab kindlalt avalike teenuste kättesaadavust kahju hüvitamise protsesside kõigis etappides, eelkõige seoses hädavajaliku psühholoogilise, õigusliku ja tööhõivealase toe pakkumisega;

52. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles suurendama teadlikkust ja pakkuma soolise vägivalla ohvritele ja toimepanijatele teavet kõikides liidu keeltes, et tagada ohvrite õiguste järgimine, kui nad kasutavad oma põhiõigust liikuda vabalt liidu piires;

53. kutsub liikmesriike üles diskrimineerimise ja ebavõrdsuse struktuurset konteksti arvestades tõhustama oma tööd, et kogu protsessi jooksul soolist perspektiivi arvestades tagada ohvritele võrdne juurdepääs õigusabile ja sõltumatule kohtusüsteemile, mis on füüsiliselt, majanduslikult, sotsiaalselt ja kultuuriliselt kättesaadav kõigile soolise vägivalla ohvritele, ning seada ohvri õigused esikohale, et vältida diskrimineerimist, traumeerimist või taasohvristamist kohtu-, meditsiini- ja politseimenetluste ajal;

54. on tõsiselt mures selle pärast, et enamikul liikmesriikidest on endiselt probleeme direktiivi 2012/29/EL täieliku või õige ülevõtmise ja/või praktilise kohaldamisega, nagu on osutatud ohvri õigusi käsitlevas komisjoni strateegias, ning kutsub liikmesriike üles direktiivi täielikult ja õigesti üle võtma;

55. rõhutab, et suutmatus lahendada soolise vägivalla ohvrite usalduse puudumist õiguskaitseasutuste ja kohtusüsteemi vastu on oluline alateatamist põhjustav tegur; kutsub liikmesriike üles eraldama spetsialistidele ja õiguskaitseametnikele, sealhulgas kohtunikele, prokuröridele, kohtutöötajatele, kohtuekspertidele ja kõigile teistele soolise vägivalla ohvritega tegelevatele spetsialistidele rohkem vahendeid ja pakkuma neile paremat koolitust; palub liikmesriikidel kaaluda võimalust luua sel eesmärgil erikohtud; on veendunud, et politseiametnike ja kohtunike koolitamine ja neile pehmete oskuste õpetamine aitab neil kõiki soolise vägivalla ohvreid tähelepanelikult kuulata, mõista ja austada, võimaldab vähendada alateatamist ja taasohvristamist ning loob soolise vägivalla ohvritele turvalisema keskkonna;

56. kutsub kõiki liikmesriike üles täielikult järgima Istanbuli konventsiooni, luues soolise vägivalla ja perevägivalla toimepanijatele suunatud raviprogrammid, mille eesmärk on ära hoida edasist vägivalda, pakkuda teadmisi hävitavate soonormide, asümmeetriliste võimusuhete ja soolise vägivalla aluseks olevate väärtuste kohta ning tagada ohvrite turvalisuse ja inimõiguste esmatähtsaks pidamine;

57. rõhutab, kui tähtis on tagada kõigile konfliktiolukorras soolise vägivalla ohvriks langenutele õiguskaitse, sealhulgas kvaliteetse õigusabi kättesaadavus, ning kõigi konfliktiolukordades naiste ja tütarlaste ning meeste ja poiste vastu suunatud sooliste kuritegude toimepanijate täielik vastutusele võtmine, rakendades kohtumenetlusi riiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil, eriti Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi kaudu;

58. kutsub liikmesriike üles täielikult rakendama direktiive 2011/99/EL, 2012/29/EL ja 2011/36/EL;

59. rõhutab, et liidu õigusakti puudumine soolise vägivalla vastu võitlemiseks ja erinevused liikmesriikide siseriiklikes õigusaktides on tekitanud olukorra, kus ohvrite kaitstuse tase on erinev;

60. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle laiendada ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 loetletud kuritegevuse valdkondi nii, et need hõlmaksid vaenukuritegusid ja vaenukõnet; nõuab tungivalt, et komisjon lisaks seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, -väljenduse ja -tunnused kõnealuse artikliga konkreetselt hõlmatud diskrimineerimise põhjusteks; peab seda meedet hädavajalikuks LGBTIQ+ kogukonna liikmete kaitse tagamiseks liidus;

61. juhib tähelepanu sellele, kui oluline on täielikult ära kasutada koolitusvõimalusi, mis on liikmesriikidele kättesaadavad liidu eri programmide ning organite, ametite ja asutuste kaudu, ning kutsub liikmesriike üles pakkuma korduvat ja tõhusat koolitust, mis hõlmaks soolist aspekti ja inimõigusi ning rahvusvahelisi standardeid; kutsub liikmesriike üles tagama ohvritele õiguse saada riigilt enne kohtumenetlust ja selle ajal kõrgetasemelist õigusabi;

62. tunneb heameelt komisjoni kavatsuse üle esitada 2021. aastal ettepanek direktiivi kohta, mis aitaks soolist vägivalda ennetada ja tõkestada, et rakendada Istanbuli konventsiooni standardeid; rõhutab, et see uus direktiiv täiendab olemasolevaid ja tulevasi seadusandlikke ja muid õigusakte, et saavutada liidu ühtne tegevus soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas ning Istanbuli konventsiooni võimalik ratifitseerimine; kordab seetõttu oma üleskutset liidule ratifitseerida Istanbuli konventsioon; tuletab meelde ka komisjoni presidendi kavatsust laiendada ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 nimetatud kuriteoliike nii, et need hõlmaksid soolise vägivalla konkreetseid vorme;

Järgmised sammud liidu tasandil

63. rõhutab, et liidus on nii veebis kui ka mujal aset leidev sooline vägivald eriti raske kuritegu ja põhiõiguste ja -vabaduste ulatuslik rikkumine, mille vastu tuleb võidelda tõhusamalt ja otsustavamalt ühistel alustel; rõhutab, et sooline vägivald on ühiskonna süsteemse struktuurilise ebavõrdsuse tulemus, millel on piiriülene mõõde; juhib tähelepanu ka sellele, et üha enam koguvad hoogu hästi korraldatud rahvusvahelised liikumised, mis on suunatud soolise võrdõiguslikkuse, LGBTIQ+ teemade ja feminismi vastu; on seisukohal, et soolise kübervägivalla piiriülene mõõde ning soolise vägivalla suur individuaalne, majanduslik ja ühiskondlik mõju kõigis liikmesriikides kinnitavad vajadust võidelda liidus soolise vägivalla kõigi vormide vastu ühisel alusel;

64. nõuab, et liit pööraks viivitamatult tähelepanu soolise vägivalla probleemi süvenemisele COVID-19 pandeemia ajal; palub sellega seoses komisjonil töötada välja liidu protokolli soolise vägivalla kohta kriisiajal ning käsitleda selles liikmesriikides ohvrite kaitseks mõeldud teenuseid (tugitelefonid, turvaline majutus ja tervishoiuteenused) oluliste teenustena, et soolist vägivalda ära hoida ning vägivalla ohvreid kriisiolukorras, näiteks COVID-19 pandeemia ajal toetada;

65. rõhutab, et piirkondlike ja rahvusvaheliste õigusaktide, nagu Istanbuli konventsiooni, ÜRO naistevastase vägivalla kaotamise deklaratsiooni ja muude ÜRO resolutsioonide vastuvõtmine annab samuti tunnistust vajadusest võidelda kõigi soolise vägivalla vormide vastu ühistel alustel;

66. rõhutab, et eriline vajadus võidelda naiste- ja tütarlastevastase vägivalla ja muude soolise vägivalla vormide vastu ühistel alustel tuleneb ka vajadusest kehtestada miinimumeeskirjad kuritegude ja karistuste määratlemiseks, sealhulgas soolise vägivalla ühine määratlus, ning miinimumeeskirjad põhiteemade kohta, nagu vägivalla ennetamine, juhtumitest teatamata jätmine, ohvrite kaitse ja toetamine, kahju hüvitamine ning kurjategijate vastutuselevõtmine; rõhutab, et liikmesriikide põhimõtted ja pühendumus soolise vägivalla ennetamisel ja selle vastu võitlemisel on väga erinevad ning seetõttu aitaks ühine aluskäsitus kaasa ka õiguskaitsele piiriülestes operatsioonides;

67. nõuab, et komisjon esitaks ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kolmanda lõigu alusel ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, milles määratletakse sooline vägivald kõnealuses artiklis sätestatud kriteeriumidele vastava uue kuriteoliigina, järgides käesoleva dokumendi lisas esitatud soovitusi, ning palub komisjonil kasutada seda uut kuriteoliiki tervikliku ja ohvrikeskse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi õigusliku alusena, et ennetada ja tõkestada soolise vägivalla kõiki vorme nii veebis kui ka mujal;

68. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut soolist vägivalda käsitleva tervikliku direktiivi kohta, millega rakendataks Istanbuli konventsiooni ja teisi rahvusvahelisi standardeid, nagu naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee soovitused soolise vägivalla kohta, ja mis sisaldaks vähemalt järgmist:

— ennetusmeetmed, sealhulgas sootundlikud ja läbipõimunud diskrimineerimist arvestavad haridusprogrammid, mis on suunatud nii tütarlastele kui ka poistele, ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamine;

— tugiteenused ning kaitse- ja hüvitusmeetmed ohvritele;

— meetmed, mis aitaksid tõkestada soolise vägivalla kõiki vorme, sealhulgas LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastu suunatud vägivalda, mille aluseks on muu hulgas sugu, sooidentiteet, -väljendus ja -tunnused, ning soolist kübervägivalda, seksuaalset ärakasutamist ja väärkohtlemist;

— õiguskaitse miinimumstandardid;

— ohvrikeskne ja läbipõimunud lähenemisviis;

— liikmesriikide kohustus tagada, et soolise vägivalla juhtumite puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse laste hooldus- ja külastusõigusi, seades seaduste keskmesse ohvri õigused;

— meetmed, millega tagatakse pakutava teabe jagamine kõigis asjakohastes keeltes ja

— meetmed, millega tagatakse liikmesriikidevaheline koostöö ning parimate tavade, teabe ja eksperditeadmiste vahetamine;

69. kutsub komisjoni üles nimetama ametisse naistevastase vägivalla ja muude soolise vägivalla vormide vastase võitluse koordinaatori;

o

o o

70. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja lisas toodud soovitused komisjonile ja nõukogule.

Neljapäev, 16. september 2021

RESOLUTSIOONI LISA:

NÕUKOGU OTSUS

soolise vägivalla määratlemise kohta kuriteoliigina, mis vastab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 83 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut

ning arvestades järgmist:

(1) Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on liidu väärtuste keskmes ning see on liidu aluspõhimõte, mis on sätestatud aluslepingutes ja mida tunnustatakse Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 23. Õigus võrdsele kohtlemisele ja mittediskrimineerimisele on aluslepingutes ja hartas sätestatud põhiõigus. Naiste ja tütarlaste vastu suunatud meestepoolse vägivalla lõpetamine on naiste ja meeste tõelise võrdsuse saavutamise eeltingimus.

(2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 8 on sätestatud, et liidu eesmärk kõigis oma tegevusvaldkondades on meeste ja naiste ebavõrdsuse kaotamine ja võrdõiguslikkuse edendamine.

(3) ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt võib nõukogu olenevalt kuritegevusealase olukorra kujunemisest võtta vastu otsuse, milles määratakse kindlaks muud eriti ohtlikud kuriteoliigid lisaks neile, mis on nimetatud ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 teises lõigus, juhul kui neil on piiriülene mõõde tulenevalt nende kuritegude olemusest või mõjust või erivajadusest võidelda nende vastu ühistel alustel.

(4) Sellise otsuse vastuvõtmiseks ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kolmanda lõigu alusel peab nõukogu tegema pärast Euroopa Parlamendi nõusoleku saamist ühehäälse otsuse.

(5) Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudis (EIGE) ning Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) määratletakse sooline vägivald vägivallana, mis on suunatud naiste vastu, sest tegemist on naistega, või mis mõjutab naisi ebaproportsionaalselt. Istanbuli konventsioonis tähendab mõiste „naistevastane vägivald“ igasuguseid naiste vastu suunatud vägivallategusid, mis põhjustavad või võivad põhjustada naistele füüsilist, seksuaalset, psühholoogilist või majanduslikku kahju või kannatusi, ning see hõlmab selliste tegudega ähvardamist, sunnivahendite tarvitamist või omavolilist vabadusest ilmajätmist, ükskõik kas avalikus sfääris või eraelus.

(6) Ka LGBTIQ+ kogukonna liikmed on oma soo, sooidentiteedi, -väljenduse ja -tunnuste tõttu soolise vägivalla ohvrid.

(7) Sooline vägivald LGBTIQ+ kogukonna liikmete vastu hõlmab füüsilist ja psühholoogilist vägivalda, sundabielusid, seksuaalset vägivalda, sealhulgas karistamise eesmärgil vägistamist, seksuaalset ahistamist, naiste ja intersooliste inimeste suguelundite moonutamist, trans- ja intersooliste inimeste sundsteriliseerimist, nn aukuritegusid, nn ümberpööramisravi, vaenukõnet nii veebis kui ka mujal, kiusamist ja ahistamist, sotsiaal-majanduslikke raskusi ning perekonna- ja/või leibkonnasisest vägivalda, mis toimub ohvrite sooidentiteedi, -väljenduse ja -tunnuste tõttu.

(8) Sooline vägivald saab alguse soostereotüüpidest, heteropatriarhaalsetest struktuuridest, võimu ebavõrdsest jaotumisest ning struktuurilisest ja institutsioonilisest ebavõrdsusest. Sooline vägivald mõjutab kõiki ühiskonnaelu aspekte.

(9) Istanbuli konventsioonis defineeritakse sugu „sotsiaalselt konstrueeritud rollide, käitumise, tegevuste ja omadustena, mida antud ühiskond naistele ja meestele sobivaks peab“, mis tuletab meelde, et paljud naistevastase vägivalla vormid tulenevad naiste ja meeste vahelistest ebavõrdsetest võimusuhetest.

(10) Sooline vägivald nii veebis kui ka mujal ning piisava kaitse puudulik kättesaadavus on soolise diskrimineerimise kõige tõsisem ilming, mis kujutab endast selliste hartas sätestatud põhiõiguste rikkumist nagu õigus inimväärikusele, õigus elule ning kehalisele ja vaimsele puutumatusele, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keeld, orjapidamise ja sunniviisilise töö keeld, õigus vabadusele ja turvalisusele ning õigus era- ja perekonnaelu austamisele.

(11) Nii veebis kui ka mujal aset leidev sooline vägivald on eriti raske kuritegu ja liidus kehtivate põhiõiguste ja -vabaduste ulatuslik rikkumine, mille vastu tuleb võidelda tõhusamalt ja otsustavamalt ühistel alustel.

(12) Piirkondlike ja rahvusvaheliste juriidiliste dokumentide, nagu Istanbuli konventsiooni, ÜRO naistevastase vägivalla kaotamise deklaratsiooni ja muude ÜRO resolutsioonide vastuvõtmine annab tunnistust vajadusest võidelda kõigi soolise vägivalla vormide vastu ühistel alustel.

(13) Eriline vajadus võidelda naiste- ja tütarlastevastase vägivalla ja muude soolise vägivalla vormide vastu ühistel alustel tuleneb ka vajadusest kehtestada miinimumeeskirjad kuritegude ja karistuste määratlemiseks, sealhulgas soolise vägivalla ühine määratlus, ning miinimumeeskirjad põhiteemade kohta, nagu vägivalla ennetamine, juhtumitest teatamata jätmine, ohvrite kaitse ja toetamine, kahju hüvitamine ning kurjategijate vastutuselevõtmine. Kuna liikmesriikide põhimõtted ja pühendumus soolise vägivalla ennetamisel ja tõkestamisel on väga erinevad, aitaks ühine aluskäsitus tagada ka tõhusama õiguskaitse piiriülestes operatsioonides.

(14) Sooline vägivald vastab ELi toimimise lepingu artikli 83 lõike 1 kohase uue kuriteoliigina määratlemise kriteeriumidele,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Sooline vägivald määratletakse kuriteoliigina, mis vastab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja